

*Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 23/2019
Rzecznika Praw Obywatelskich
z dnia 10 maja 2019 r.*

**Karta
audytu wewnętrznego**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Karta audytu wewnętrznego, zwana dalej „Kartą”, określa cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego prowadzonego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, zwanym dalej „Biurem”.
2. Wytyczne dla funkcjonowania audytu wewnętrznego w Biurze, będące jednocześnie zasadami dobrej praktyki, zgodnie z International Professional Practices Framework¹ (IPPF), stanowią m.in.:
 - 1) Międzynarodowe Standardy Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego zwane dalej „Standardami”, o których mowa w art. 273 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.),
 - 2) definicja audytu wewnętrznego oraz Kodeks etyki określone przez Instytut Auditorów Wewnętrznych.
3. Definicję audytu wewnętrznego i pojęcia wynikające ze Standardów oraz Kodeks etyki uznaje się za obowiązujące przy prowadzeniu audytu wewnętrznego w Biurze.

Rozdział 2

Niezależność audytu wewnętrznego

§ 2.

1. Audyt wewnętrzny w Biurze jest niezależny i wolny od okoliczności, które mogłyby zagrozić bezstronnemu wykonywaniu obowiązków.
2. Audyt wewnętrzny nie może być narażony na jakiegokolwiek próby narzucenia zakresu audytu, wpływania na sposób wykonywania pracy i informowania o jej wynikach.

§ 3.

1. Za zapewnienie warunków niezbędnych do niezależnego, obiektywnego i efektywnego prowadzenia audytu wewnętrznego, w tym organizacyjnej odrębności audytora oraz ciągłości prowadzenia audytu w Biurze odpowiedzialny jest Rzecznik Praw Obywatelskich, zwany dalej „Rzecznikiem”.
2. Audytor podlega bezpośrednio Rzecznikowi.

¹ Międzynarodowe Ramowe Zasady Praktyki Zawodowej

Rozdział 3

Cel audytu wewnętrznego

§ 4.

1. Celem audytu wewnętrznego w Biurze jest wspieranie Rzecznika w realizacji celów strategicznych i operacyjnych oraz jego zadań.
2. Celem prowadzenia audytu wewnętrznego jest przysparzanie wartości dodanej i usprawnianie funkcjonowania Biura.
3. Cele, o których mowa w ust. 1 i 2 realizowane są poprzez systematyczną ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w Biurze oraz przeprowadzanie czynności doradczych.

§ 5.

1. Cele, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 realizowane są w szczególności poprzez:
 - 1) systematyczny i uporządkowany przegląd oraz ocenę zarządzania procesami w Biurze;
 - 2) ocenę skuteczności i efektywności procesów w zakresie realizacji wyznaczonych celów;
 - 3) systematyczną ocenę adekwatności i skuteczności istniejących mechanizmów kontroli;
 - 4) proponowanie usprawnień prowadzących do optymalizacji procesów;
 - 5) identyfikację istotnych ryzyk i ograniczanie oddziaływania ryzyk na działalność Biura;
 - 6) systematyczną i uporządkowaną ocenę skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w Biurze;
 - 7) monitorowanie realizacji zaleceń zawartych w sprawozdaniach z zadań zapewniających oraz wniosków z czynności doradczych.
2. Ocena, o której mowa w § 4 ust. 3 dotyczy w szczególności:
 - 1) zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa oraz wewnętrznymi aktami prawnymi obowiązującymi w Biurze;
 - 2) skuteczności i efektywności działania;
 - 3) wiarygodności sprawozdań;
 - 4) ochrony zasobów;
 - 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
 - 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
 - 7) zarządzania ryzykiem.
3. Audyt wewnętrzny dostarcza Rzecznikowi niezależnej oceny pod kątem prawidłowości i spójności działania systemu zarządzania procesowego, systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli zarządczej.

Rozdział 4

Prawa i obowiązki audytora

§ 6.

1. W przeprowadzaniu zadania zapewniającego nie może uczestniczyć audytor :
 - 1) który w okresie 1 roku przed jego rozpoczęciem wykonywał zadania objęte zakresem badania lub nadzorował ich wykonanie;
 - 2) którego małżonek, osoba, z którą pozostają we wspólnym pożyciu, krewny w linii prostej oraz w linii bocznej, powinowaty lub osoba z nim związana z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, wykonuje czynności objęte zadaniem zapewniającym lub sprawuje nad nimi nadzór.
2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 dotyczy również audytora realizującego czynności doradcze.

§ 7.

1. Audytor musi działać z należytą starannością zawodową, uwzględniając:
 - 1) zakres pracy niezbędny do osiągnięcia celów zadania audytowego;
 - 2) względną złożoność, istotność oraz znaczenie spraw, do których stosowane są procedury zapewniające;
 - 3) względną złożoność i zakres prac niezbędnych do osiągnięcia celów czynności doradczych;
 - 4) adekwatność i skuteczność kontroli zarządczej;
 - 5) prawdopodobieństwo wystąpienia istotnych błędów, oszustw lub niezgodności;
 - 6) potrzeby i oczekiwania Rzecznika, w szczególności co do charakteru czynności doradczych, terminu wykonania i sposobu informowania o wynikach;
 - 7) koszt realizacji zadania audytowego w porównaniu z potencjalnymi korzyściami.
2. Jeżeli w trakcie przeprowadzania zadania audytowego audytor dostrzeże znamiona czynów, które według jego oceny kwalifikują się do wszczęcia postępowania w zakresie dyscypliny finansów publicznych, postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe i wykroczenie skarbowe, wówczas ma obowiązek o tym fakcie zawiadomić niezwłocznie Rzecznika, zabezpieczając jednocześnie dowody wskazujące na popełnienie tych czynów.

§ 8.

Audyt wewnętrzny może być prowadzony we wszystkich jednostkach organizacyjnych Biura.

§ 9.

Audytor:

- 1) jest uprawniony do przeprowadzania audytu wewnętrznego we wszystkich obszarach działalności Biura;
- 2) współpracuje z IOD i wzajemnie wspiera się wiedzą i doświadczeniem. W przypadku audytu obejmującego zadania realizowane przez IOD, audytor wewnętrzny odnosi się do badanego obszaru nie formułując wniosków dotyczących bezpośrednich działań IOD. W tym zakresie ostateczne decyzje podejmuje Rzecznik;
- 3) ma prawo wstępu do pomieszczeń Biura oraz wglądu do wszelkich dokumentów, informacji i danych oraz do innych materiałów związanych z funkcjonowaniem Biura, w tym utrwalonych na elektronicznych nośnikach danych, jak również do sporządzania ich kopii, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej.

§ 10.

Audytor:

- 1) nie jest odpowiedzialny za kontrolę zarządczą w Biurze, ale poprzez zalecenia i wnioski powstałe w wyniku prowadzenia audytu wewnętrznego, wspomaga Rzecznika w realizacji celów i zadań;
- 2) nie może przejmować odpowiedzialności, obowiązków lub uprawnień, które wchodzą w zakres zarządzania Biurem;
- 3) nie może przyjmować zadań, które wchodzą w zakres działalności operacyjnej Biura;
- 4) musi powstrzymać się od przejmowania jakichkolwiek obowiązków kierownictwa i faktycznego zarządzania ryzykami.

Rozdział 5

Program zapewnienia i poprawy jakości

§ 11.

1. Audytor odpowiada za zapewnienie wysokiej jakości, sprawności oraz efektywności funkcjonowania audytu wewnętrznego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Zapewnienie wysokiej jakości odbywa się w szczególności poprzez umożliwienie dokonania oceny działalności audytu wewnętrznego w zakresie zgodności z definicją audytu wewnętrznego, Standardami oraz z zasadami wynikającymi z Kodeksu etyki.